

Eternal

LÄGGNINGSANVISNING VÅTRUMSGOLV

Monteringsanvisningen är uppställd enligt GBR's
branschstandard.
Text markerad inom ram är produktspecifik.

BSAB: MFK. 21
2025-10-01

LÄGGNINGSANVISNING

Eternal våtrumsgolv

Monteringsanvisningen är uppställd enligt GBR's branschstandard.
Text markerad inom ram är produktspecifik.

BSAB: MFK.21
2025-10-01

2025-10-01 Ersätter anvisning daterad: 2021-01-02

Gäller för: Forbo Eternal
Ovanstående produkt uppfyller kraven för vattentät beläggning enligt Boverkets gällande regler för godkännande.
I VT utrymmen som omfattar duschar får endast Eternal Color användas. Övriga Eternal produkter får endast användas i VT utrymmen som omfattar WC, skötrum, städtrum eller liknande.
Ej godkänd som tätskikt bakom keramik.

1 FÖRUTSÄTTNINGAR

1.1 Underlaget skall vara rent, torrt och jämnt samt fritt från sprickor och porer. Vidhäftningsförsämrade fläckar av färg, olja eller dylikt, liksom damm tas bort. Observera att asfalt, spill av oljor, impregneringsmedel, markeringar med tuschpennor, stämpelfärg o d kan ge missfärgning. Vid tryck på golvspånskivor (exempelvis "denna sida upp") finns stor risk att texten migrerar genom plastmattan. Om golvspånskivan har ett tryck på ovansidan bör du lämna en avvikelserapport till beställaren och kontrollera leverantörens anvisning för behandling av skivan.

Vid ev. rördragning i golv förutsätts rören vara så förlagda att golvmaterial inte kontinuerligt utsätts för en högre temperatur än 27°C då missfärgningar eller andra förändringar av materialet annars kan uppstå.

Läggning kan göras upp till max 85 % RF (beräknat vid 20 °C i underlaget) i undergolv enligt aktuell AMA Hus, YHB.221. OBS! att mätning alltid skall utföras av särskild utbildad personal (exempelvis RBK-kontrollant). Observera att angivet RF-värde för material gäller för byggfukt och inte tillskjutande fukt.

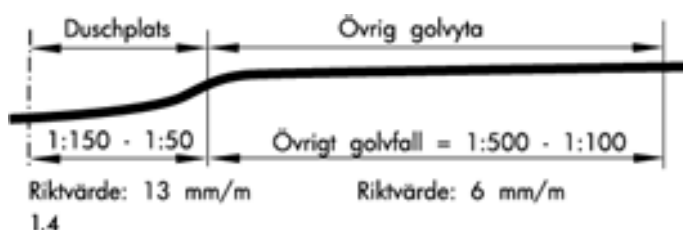
1.2 Observera att Golvbranschen, GBR, avråder från nedlimning direkt på tät betong med vattenburna dispersionslimmer. Detta av vidhäftningsskäl. Limfukten kan inte tas upp av det täta underlaget, vilket kan leda till att limmet inte torkar och att bindningen av limmet fördröjs. Dessutom kan limfukten bidra till att en högre nivå alkalisk fukt uppstår i betongens yta, vilket kan bryta ned limmet. Av detta skäl ska lågalkalisk golvväpning eller motsvarande skikt användas före nedlimning. Golvväpning ska vara lågalkalisk och minst 5 mm tjock om inte annat anges

1.3 Underlag av skivmaterial förutsätts innehålla 8 % fuktkvot (vilket motsvarar 40 % RF vid +20°C), så att inte rörelser som senare kan orsaka skador uppstår. Skivorna ska vara fast förankrade enligt skivleverantörens anvisning.

1.4 Underlaget skall uppfylla angivna toleranser för buktighet enligt aktuell AMA Hus, tabell 43. DC/-1.

Korrekt golvlutning, liksom kontroll av golvlutningen i våtutrymmet, förutsätts vara utförd innan det vattentäta skiktet monteras. I utrymmen med golvvlopp (golvsbrunn) skall golvet och dess vattentäta skikt ha fall mot avloppet (brunnen). Bakfall får inte förekomma i någon del av rummet.

Golvets lutning ska utformas så att tätskiktets eventuella uppvik vid dörröppningen ligger minst 20 mm över golvsbrunnens fläns i duschplatsen eller motsvarande. I små våtrum kan det vara svårt att uppnå att golvet och dess ytskikt vid dörröppningen ligger minst 20 mm över golvsbrunnens fläns i och med att brunnen är placerad nära dörröppningen, utan att det leder till för brant fall/lutning på golvet – då ska en tröskel installeras och tätskiktet ska vikas upp mot denna.

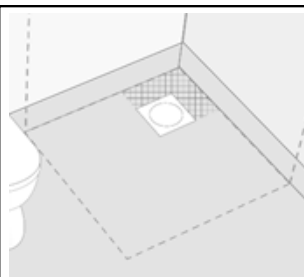

Lutning i duschplats:

I duschplatser eller motsvarande ska golvets lutning mot golvsbrunnen vara minst 1:150 (7 mm/m) och högst 1:50 (20 mm/m). Obs: Lutning mellan golvsbrunn och övrig yta beskrivs i 1.4.1 nedan.

Lutning på övrig yta:

Vid plastmatta som tät- och ytskikt ska golvets lutning mot golvsbrunnen vara mellan 1:500-1:100 (2-10 mm/m) på övrig golvyta.

1.4.1 Lutning mellan golvsbrunn och intilliggande vägg:

Golvets lutning mellan golvsbrunn och intilliggande väggar kan vara högst 1:50 (20 mm/m).

1.5 Håltagning för rörgenomföringar o d förutsätts vara så dimensionerade att mellanrum mellan rör och håltagning ej förekommer. Hål för genomföring i golvskena eller motsvarande ska vara utförd med högst 2 mm mellanrum mellan skiva och rör eller annan genomföringsdetalj. Vid avvikelser måste mellanrummet tätas.

1.6 Uppskjutande avloppsrör ska vara monterade och fast förankrade innan tätskiktet monteras. Avloppstosar eller avloppsrör ska sticka upp minst 40 mm och maximalt 60 mm över golv och vara så utformade att tätskiktet kan anslutas vattentätt mot dessa. Rören förutsätts vara placerade minst 60 mm från vägg samt att avståndet mellan rörens mantelyta (ytterkanter) är tillräckligt för att kunna montera mattan tätt mot rören.

1.7 Om andra typer av rör än avloppsrör finns i golvet innebär det en avvikelse från GVKs Branschregler. Avvikelser ska tydligt avtalas. Observera följande undantag från denna regel: I bad- och duschrum eller i tvättstuga där det finns vattenvärmare, värmepump eller vattenmätare ska rörgenomföringar till eller från sådana apparater utföras med rörgenomföringshylsa utan att det blir en avvikelse. I WC-rum får rörgenomföringar även utföras utan rörgenomföringshylsa, förutsatt att de har en slät yta.

1.8 Trösklar och dörrkarm eller motsvarande ska vara monterade innan tätskiktet appliceras. Tröskel eller motsvarande ska monteras i liv med våtrumsvägg för att möjliggöra homogent (foglöst) uppvik av tätskikt.

1.9 Vid renoveringar ska golvbrunnar bytas ut om de är tillverkade före 1990. Vid renoveringar ska golvbrunnar bytas ut om det inte är säkerställt att de fungerar felfritt – till exempel om de är defekta, saknar klämringsringar eller reservdelar. Om brunnen ej byts ut uppfyller det inte GVKs Branschregler.

2 FÖRBEREDELSE

2.1 Damm och lösa partiklar avlägsnas noggrant.

2.2 Vid spackling ska spackelmassa uppfylla krav enligt kapitlet MF i AMA Hus. Eventuella mellanrum större än 3 mm mellan väggskena och golv måste fyllas upp.

OBS! 2-komponents polyesterpackel ska inte användas på grund av missfärgningsrisk.

2.3 För bästa resultat rekommenderas utrivning av befintligt plastgolv. Förbo avråder att limma på tidigare limmade golvbeläggningar. Vid målade underlag finns risk för missfärgning varför montering avrådes. Färgen måste avlägsnas eller ytan beklädas med lämplig skiva.

2.4 Använd endast blyertspenna vid ev. märkning. Observera att alla markeringar med sprit/märkpenor, märk och stämpelfärger, kulspetspenna och liknande kan orsaka missfärgningar genom s.k. migration.

2.5 Kontrollera noga att materialets tillverknings-/serienummer överensstämmer om material från flera rullar används. Rullarna ska monteras i nummerföljd och kapföljd.

2.6 Kontrollera materialet från uppenbara fel och brister innan installation. Felaktigt material ska ej installeras (t.ex. färgdifferens, mönsterfel, ytdefekt eller annat materialfel). Felaktigt material ska sorteras ut.

2.7 Före montering måste såväl material, lim som underlag ges möjlighet att anta normalt rumsklimat.

2.8 Rullar lagras stående.

3 MONTERING - Läggning av matta

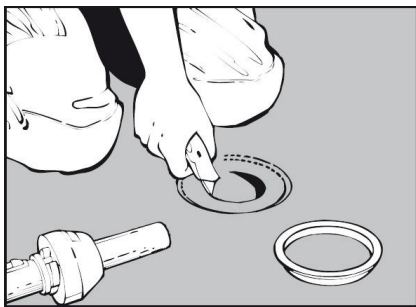
3.1 Montering ska ske i rumstemperatur, +18–27 °C.

Temperaturen i underlaget ska vara minst 18 °C och max 27 °C.

Dessa temperaturer gäller även limmet samt det golvmaterial som ska nedlimmas. Vid golvvärme – se särskild anvisning från limleverantören. Den relativa luftfuktigheten i lokalen bör vara 20–70 %, eller enligt limleverantörens anvisning. Högre luftfuktighet medför längre torktid för limmet och risk för blåsbildning. Låg luftfuktighet medför att limmet torkar för fort och det blir sämre övervätning mellan underlag och matta. Monteringstid är bl.a beroende av typ av underlag, underlagets sugförmåga, temperatur och luftfuktighet i lokalen. Före montering måste såväl material, lim som underlag ges möjlighet att anta normalt rumsklimat.

3.2 Tillämpa våtlimning vid sugande underlag. Vid täta underlag tillämpas sen våtlimning/tidig häftlimning. Sen häftlimning medför ett sämre limförband och man löper dessutom risken att limränderna avtecknar sig på mattans yta. Lösningssmedelsbaserat kloroprenkontaktlim skall inte användas pga. missfärgningsrisk

3.3

3.3 Vid montering av plastmatta i golvbrunn, som godkänts enligt SS-EN 1253, ska respektive golvbrunnslleverantörs monteringsanvisningar följas. Observera att limning på brunnsflänsen kan medföra missfärgningar av plastmattan.

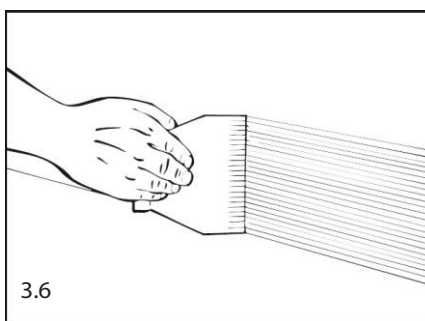
3.4 Limmer från följande limtillverkare rekommenderas: Eurorocol, Ardex, Bostik, Casco, Kiilto, Uzin

Se respektive limtillverkares rekommendationer för kompletta och uppdaterade limrekommendationer och limningsmetoder för olika underlag. Se även respektive limtillverkares rekommendationer på www.sveff.se samt www.golvbranchen.se, (branschrekommendation "MFK beläggning av PVC på nya betongunderlag).

Forbo tillhandahåller specificerade limmer för våra produkter i pluskatalogen på www.forbo-flooring.se

3.5 Tänk på att räkna med sockeluppvikningen samt att någon materialskarv inte får finnas inom 0,5 m radie från golvbrunn.

3.5.1 Vådvändning och mönsterpassning:
Generallt ska materialet vådvändas med undantag för produkter med trä/plank imitation.
Mönsterpass redovisas i produktinformationen för enskilda kulörer.

3.6

3.6 Märk sockeluppvikningens höjd (minst 100 mm) med blyerts och linjal. Sprid limmet på väggen till uppmärkningen med tandad limspridare (limmängd 4-6 m²/liter beroende på underlag) alternativt kan en mjukgörarbeständig kontaktlimstejp användas. Stryk därefter ut lim på golvytan. Vid större golvytor utförs limningen etappvis efter inplacering av våderna.

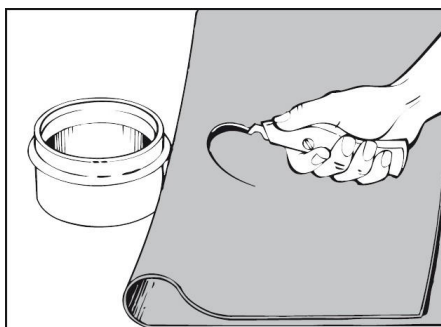
3.6.1 OBS! Om kakel eller klinker skall utgöra väggbeklädnad och plastmatta skall utgöra vattentät golvbeläggning, skall golv mattans uppvik vara minst 130 mm.

3.7 Om så kallad paketvikning används för att lägga mattan i limmet, förvärm mattan där vikningen kommer att ske för att få ett så mjukt veck som möjligt som lätt kan tryckas ner. Detta för att undvika sprickbildning eller synliga vikveck.

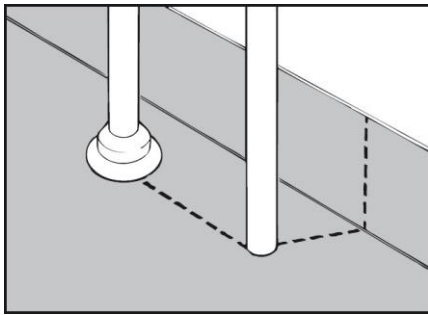
3.8 Våderna skärs in kant i kant. Avståndet mellan våderna ska vara max 0,5 mm.

3.9 Gnid noggrant fast ytan så att mattan får en god förankring i limmet och så att all luft pressas ut. Arbeta från vådens mitt. Se till att fastgagningsverktyget ej repar mattan.

3.10

3.10 Vid genomföringar i golv ska mattan monteras så att ett uppvik av ca 15 mm erhålls. Vid avloppsrör med diameter 60 mm eller större kan ett uppvik av ca 15 mm erhållas genom att kränga mattan över röret. Tätning mot rör med mindre diameter innebär också att uppviket blir lägre än cirka 15 mm. Generellt är krängning den bästa tätningsmetoden, även om 15 mm inte kan uppnås på grund av rörets diameter. Vik mattan mot röret. Mät ut och markera rörets centrum på mattan och skär ett hål. Värm mattan och pressa den över röret. Efter krängning får inga genomgående sprickor förekomma. Alternativt används stosmall.

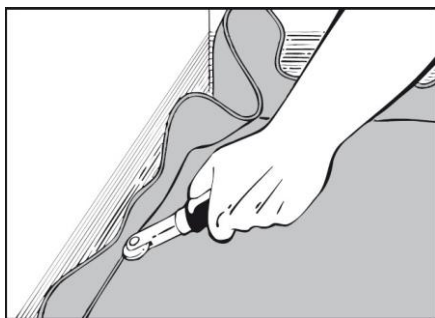
3.11

3.11 Om andra rör än avloppsrör eller rör till apparat (varmvattenberedare, vattenvärmare mm) kommer upp ur golv innebär det en avvikelse mot GVKs branschregler. Obs – för tätning av avloppsrör, se 3.10 ovan.

Runt rör/rörhylsor intill vägg snittas mattan upp och pressas mot röret/rörhylsan. Snittet läggs i framkant på rören enligt de streckade linjerna i figuren. Rör för tappvatten och värmeledningar ska förses med stös som säkerställer tätheten mellan golvbeläggning och rör.

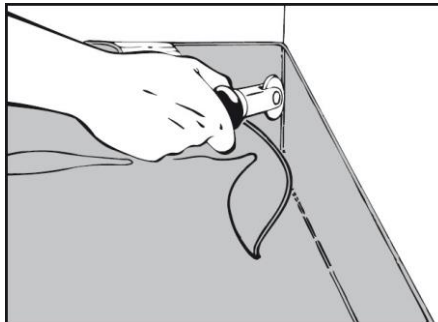
Stos får inte limmas mot rör. Vid rörhylsa eller liknande kan stos limmas mot denna. För tätning används i första hand prefabricerade typgodkända stoser eller annan typgodkänd metod, vilka monteras enligt respektive tillverkares monteringsanvisningar. Vid montering av stös som tillverkats av golvmattan skall stosen vara minst 30 mm hög

3.11.1 Eternal är har en ytförstärkning av PUR. Vid montering av stös som tillverkats av golvmatta med PUR-förstärkt yta måste PUR-förstärkningen vid all lödning/smältning av material helt avlägsnas genom skrapning etc. Detta är viktigt för att få bästa vidhäftning/ täthet i fogen.

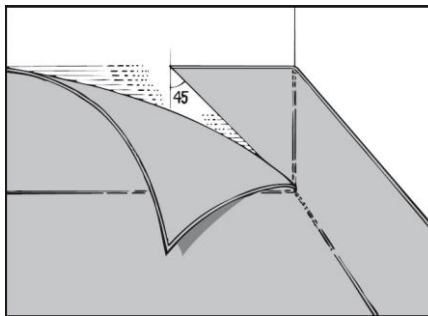
3.12

3.12 Använd hörnrulle eller annat lämpligt verktyg för vikning av mattan till en jämn radie mellan golv och vägg. Mattan värms och gnids fast mot vägg. Värm mellan matta och vägg för att få bättre limeffekt.

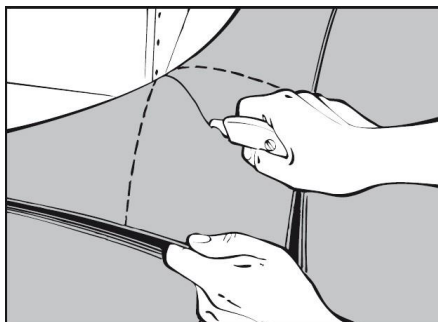
3.13

3.13 Pressa in mattan i hörnet med hörnrulle eller annat lämpligt verktyg.

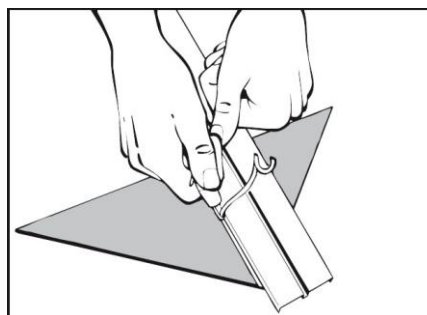
3.14

3.14 Vid inåtgående hörn placeras fogen cirka 45° upp på väggen och skärningen avslutas/påbörjas ca 5 mm från golvet. OBS! Se till att limöverskott tas bort innan svetsning påbörjas.

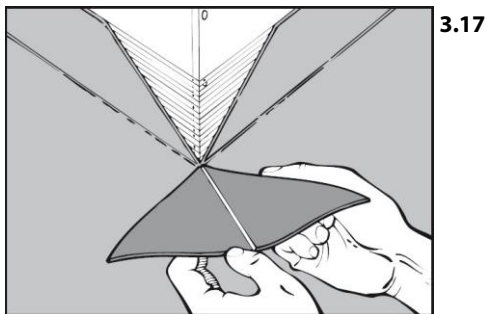
3.15

3.15 Vid utåtgående hörn viks mattan mot hörnet och snittas ca 5mm från golvet. Hjälpelinjerna på bilden visar hörnet "överfört" till mattan och snittets placering i cirka 45° vinkel. Här fördelas materialet lika på var sida om hörnet.

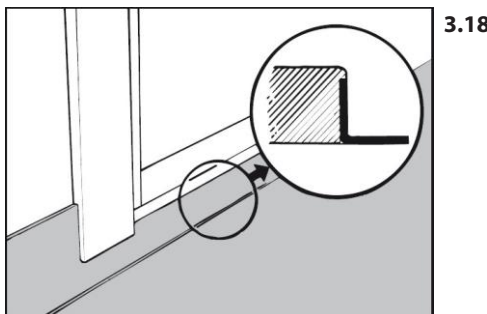
3.16

3.16 För enklare och säkrare limning av den triangelformade passbiten skärs ett spår på dess baksida med spårverktyg. Spårets djup får max vara halva mattans tjocklek.

3.17

3.17 "Triangeln" kan därefter enkelt vikas och monteras på hörnet.

3.18

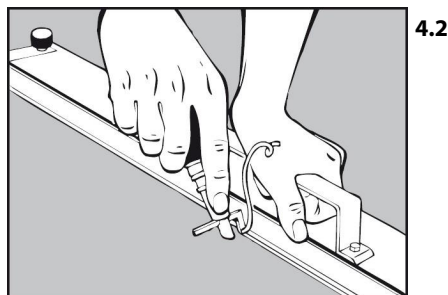
3.18 Mattan skall dras upp mot eventuell dörrtröskel. Tröskeln bör vara överfalsad (urfalsad) för mattan.

Om produkten ska anslutas mot en VVS-produkt/VVS-fläns (t ex prefabricerade schakt, fördelarskåp och inbyggnadsbox för blandare) krävs att den har ett godkännande enligt Branschkrav för anslutning av tätskikt mot VVS-produkt. Hur tätskiktet ska monteras mot VVS-produkten framgår av separat monteringsanvisning.

3.19 Om produkten ska anslutas mot en VVS-produkt/VVS-fläns (t ex prefabricerade schakt, fördelarskåp och inbyggnadsbox för blandare) krävs att den har ett godkännande enligt Branschkrav för anslutning av tätskikt mot VVS-produkt. En lista över godkända kombinationer finns på gvk.se. Hur tätskiktet ska monteras mot VVS-produkten framgår av separat monteringsanvisning. För ytterligare och mer detaljerad information - kontakta din leverantör.

4 MONTERING -SVETSNING och lödning

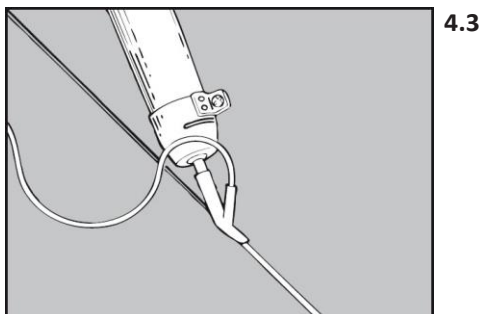
4.1 Mattan skall alltid trådsvetsas med en tråd som är anpassad till golvmattan.

4.2

4.2 För att åstadkomma en fullgod trådsvets krävs att fogen är riktigt fasad. Bäst sker detta med en elektrisk fräs eller med lämpligt skärverktyg. Fräs eller skär spåret till ca 3/4 av mattans tjocklek. Tänk på att avståndet mellan våderna ska vara max 0,5 mm.

4.2.1 Svetsning skall göras med tillhörande originalsvetstråd för att Forbo skall kunna garantera funktion, kvalitet och kompatibilitet. Se till att svets/lödverktyg samt mässingsborste inte använts innan till linoleum. Rester från linoljan hindrar tråden att fastna.

4.3

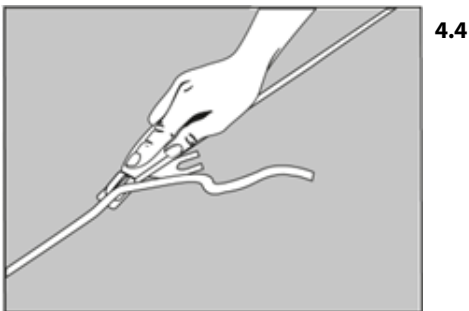
4.3. Svetsning utföres med varmluft och snabbsvetsmunstycke. Fasning och svetsning får inte ske innan limmet torkat, vilket normalt är 8-12 timmar efter installation. Låg temperatur och/eller hög luftfuktighet kan förlänga tiden. Temperaturen för svetsningen kan variera för enskilda maskiner. Normalt är temperaturen runt 400 grader. Sänk temperaturen vid svetsning av inner- och ytterhörn för att ha mer kontroll.

4.3.1 Vid svetsning av mattor med PUR-förstärkt yta skall snabb- svetsmunstycke med smalt luftutsläpp användas (ca 0,9mm) för att inte PUR-ytan skall krackelera.

Detaljerad anvisning för trådsvetsning finns på:
www.forbo-flooring.se/anvisningar

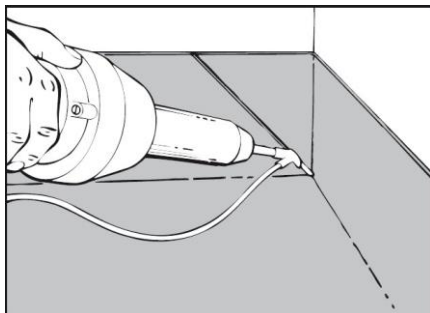
Vid svetsning av mattor med PUR-förstärkt yta i hörn måste PUR-beläggningen avlägsnas i hörnet för att tråden skall fästa när den smälts ut. Detta kan exempelvis utföras med en bit smärgelduk eller ett slipstift.

OBS! Slipa inte större yta än att tråden täcker.

4.4

4.4 OBS! Svetstråden måste kallna före renskärningen. Börja skärningen där du började svetsningen. Skärningen görs i två steg med svetsfogkniv (exempelvis Mozart), månkniv eller likvärdigt verktyg.

4.5

4.5 I innerhörn påbörjas svetsningen i golvinkeln. Sänk temperaturen jämfört med långskarven. För tråden längst in i hörnet utan att låta överbliven tråd släppas ut på golvet. För mycket tråd som sticker ut medför att det är svårt att komma åt startpunkten för svetsningen. Värm upp trådstarten/ändan och mattan, tryck sedan fast änden och fortsätt upp mot slutet av uppviket. Det är mycket viktigt att hela tråden sitter fast efter att svetsningen är utförd. Är tråden lös mot golvet kommer lödningen att misslyckas.

4.6 I ytterhörn påbörjas svetsningen på ena sidan av trekantens överkant. Värm och tryck fast starten. Fortsätt sedan ned till ytterhörnets nedre del, vänd därefter upp och avsluta på nästa sida. Det är mycket viktigt att tråden att hela tråden sitter fast efter att svetsningen är utförd. Är tråden lös mot golvet kommer lödningen att misslyckas.

4.7 Skär tråden i inner- och ytterhörn så långt ned som möjligt mot lödpunkterna. Närmast golvet används en rundad holk-kniv. Avlägsna så mycket av överflödet av tråden som möjligt.

4.8 Efter svetsning och finskärning kan det finnas behov av att finjustera. Tänk på att det i grunden är svetsningen som gör skarven tät och därför är det också viktigt att tråden sitter fast. Om den sitter fast är arbetet med skärning och lödning snabb och enkel. Använd med fördel ett separat lödverktyg, lödkolv eller liknande, alternativt svanhalsverktyget. Se till att lödverktyget är varmt och finjustera sedan resultatet med lödverktyget. Använd inte för mycket värmeblås. Om svanhalsen används kan utblåset behöva stängas av för att inte skada ytan. Om tråden inte sitter fast vid skärningen finns risk att lödningen blir en kall-lödning, vilket innebär att tråden då bara sitter fast på ytan och riskerar att släppa över tid.

5 KONTROLL

5.1 Arbetet avslutas med kontroll. Se till att ytbeläggningen är fri från limrester och att inga släppor eller blåsbildningar har uppstått efter monteringen.

5.2 Vi rekommenderar att montören använder GVK-pumpen som egenkontroll av svetsfogar.

6 SKÖTSELRÅD

6.1 Se branschgemensamma SKÖTSELRÅD VÅTRUM som utgivits av Golvbranschens Riksorganisation, GBR, i samarbete med leverantörsföretag och i samråd med GVK.